

RAADSVOORSTEL

Onder verantwoordelijkheid van P. Sterk

Onderwerp Zienswijze begroting Ergon 2027 en MJB 28-30

Zaaknummer 0000467679

Programma 3

Voorstelnummer

Info bij Kevin Coenen
Telefoonnummer 06-11740340
Emailadres kevin.coenen@a2samenwerking.nl

Rondetafelgesprek 18 mei 2026

Opiniërende/Besluitvormende raad: 1 juni 2026

Aan de raad,

Wat houdt het voorstel in het kort in (max 4 regels):

Het voorstel houdt in dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2030 van Ergon. De begroting sluit aan bij de strategische koers en is financieel sluitend, met een realistische indexatie van 4,8%. Met de zienswijze kan de raad invloed uitoefenen en de belangen van de gemeente behartigen.

Wat is het probleem / waarom moet de raad hierover een besluit nemen?

Ergon is de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE). Ergon voert gesubsidieerde arbeid en re-integratietaken uit in opdracht van de vijf deelnemende gemeenten. Hierdoor kunnen inwoners met een grotere ondersteuningsvraag via de inzet van loonkostensubsidie en begeleiding aan betaald werk geholpen worden en bijstandsgerechtigden zich ontwikkelen naar regulier betaald werk. Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (Ergon) heeft op 13 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2030 vrijgegeven voor zienswijze en toegezonden aan de deelnemende gemeenten (zie bijlage 2). Op grond van artikel 31 lid 2 van de GRWRE kan de Raad een zienswijze op de ontwerpbegroting indienen voordat het Dagelijks Bestuur de begroting aanbiedt aan het Algemeen Bestuur van de GRWRE Ergon (zie ook bijlage 1).

Eerdere besluitvorming over dit onderwerp:

De strategische koers 2027-2032 is ter zienswijze besproken in de Raad van 26 januari 2026.

Wat zegt het raadsprogramma hierover en/of welke kaders heeft de raad hierover al meegegeven?

Het raadsprogramma (2022–2026) bevat geen expliciete paragraaf over Ergon zelf, maar wél duidelijke uitgangspunten binnen het sociaal domein: Inwoners, ongeacht het inkomensniveau of eventuele beperkingen, moeten kunnen meedoen in de samenleving.

De raad heeft in eerdere besluitvorming, zie voorstelnummer Rv26.06, rondom Ergon (in de strategische koers 2027-2032, nadere kaders meegegeven. Zo dient Ergon zich te ontwikkelen tot een werkontwikkelbedrijf waarin de mens centraal staat, met focus op ontwikkeling, begeleiding en maatwerk, gericht op duurzaam werk en waar nodig een vangnetfunctie. Tevens is de beweging ingezet van een meer productiegerichte organisatie naar een ontwikkelgerichte organisatie met uitstroom naar regulier werk.

Toelichting op het voorstel:

Ergon is de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE). Ergon voert gesubsidieerde arbeid en re-integratietaken uit in opdracht van de vijf deelnemende gemeenten.

Hierdoor kunnen inwoners met een grotere ondersteuningsvraag via de inzet van loonkostensubsidie en begeleiding aan betaald werk geholpen worden en bijstandsgerechtigden zich ontwikkelen naar regulier betaald werk.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (Ergon) heeft op 13 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2030 vrijgegeven voor zienswijze en toegezonden aan de deelnemende gemeenten (zie bijlage 2). Op grond van artikel 31 lid 2 van de GRWRE kan de Raad een zienswijze op de ontwerpbegroting indienen voordat het Dagelijks Bestuur de begroting aanbiedt aan het Algemeen Bestuur van de GRWRE Ergon (zie ook bijlage 1).

Wat zijn de argumenten om dit zo te gaan doen?

1.1 Begroting in lijn met de strategische koers 2027-2032

De ontwerpbegroting 2027–2030 van Ergon sluit aan bij de strategische koers die is ingezet om het werkbedrijf toekomstbestendig te maken. De begroting weerspiegelt de ambitie: meer mensen naar regulier werk begeleiden, bestaanszekerheid vergroten, duurzame arbeidsrelaties creëren en maatschappelijke kosten verlagen, terwijl werkgevers worden ondersteund met goed voorbereide, gemotiveerde medewerkers. Daarmee vormt de begroting een concrete vertaling van de gekozen koers en biedt deze voldoende basis om de voorgenomen richting te onderschrijven.

1.2 Een sluitende begroting

Ondanks de grote uitdagingen waar de Ergon voor staat, is er een sluitende begroting in 2027, met meerjarig toekomstperspectief. De solvabiliteit laat in 2027 een lichte stijging zien. Een belangrijk punt voor de financiële gezondheid van de Ergon is de doorontwikkeling van productiebedrijf naar werkontwikkelbedrijf. Deze doorontwikkeling vraagt om een andere manier van begeleiden en leidt voor Heeze-Leende tot een lichte toename, ook ten opzichte van de eerder aan de Raad voorgelegde strategische koers, dit komt doordat het koersdocument is gebaseerd op prijspeil 2025 en de conceptbegroting op prijspeil 2026.

Het gehanteerde indexeringspercentage van 4,8% is realistisch en passend bij Ergon als bedrijf. Ergon heeft een andere verdeling van kosten in de jaarrekening dan de meeste GR'en, omdat het leeuwendeel van de kosten bestaat uit salariskosten en er ook verschillen zitten in de te hanteren CAO's. Waardoor het sec gebruiken van de IMOC-jaarschijf (Prijs materiële overheidsconsumptie) onvoldoende is. Deze moet bij voorkeur uitsluitend de prijsontwikkeling van aankoop van goederen en diensten ten behoeve van de materiële overheidsconsumptie weerspiegelen en is dus niet passend voor Ergon.

Het percentage van 4,8% is als volgt tot stand gekomen, waarbij opgemerkt moet worden dat dit ramingen zijn waarbij er altijd sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid:

- Salariskosten aandeel:
 - salariskosten staf en kader 25%
 - salariskosten doelgroep 55%
 - directe en indirecte kosten 20%
- Indexeringen CAO's:
 - CAO SGO 4,65%
 - CAO metalelectro 6,25%
 - CAO aan de slag 2025 boven WML 3,26%
 - CAO SW 2025 boven WML 5,60%
 - Stijging WML 4,86%
- Berekening gehanteerde indexatie:

Berekening index 2025	Aandeel	Basis index	Index	Gewogen index
salariskosten staf en kader	25%	CAO SGO (27%) en CAO metalelectro (73%)	5,98%	1,47%
salariskosten doelgroep	55%	aan de slag is 50% WML en 50% CAO, WSW is 100% CAO. Verdeling SW/Aan de slag is 63/37	5,15%	2,84%
directe en indirecte kosten	20%	IMOC jaar 2025 uit MEV 2026	2,40%	0,49%
	100%			4,80%

1.3 Weerstandsvermogen

Ergon wil voor het weerstandsvermogen een streefwaarde hanteren van 1,25, om de geïdentificeerde risico's te dekken. De daadwerkelijke weerstandscapaciteit bedraagt 0,63. Daarmee is op dit moment onvoldoende reserve beschikbaar om de geïnventariseerde risico's volledig zelf op te vangen. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn om het weerstandsvermogen te versterken. Dit kan leiden tot een situatie waarin de gemeente moeten bijspringen om tekorten te dekken.

Ergon heeft de organisatie rede risico's systematisch en volledig in beeld heeft gebracht. De risico-inventarisatie en de onderliggende methodiek vormen een solide basis voor het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. Door deze gestructureerde aanpak beschikt het bestuur van Ergon over een actueel overzicht van de benodigde weerstandscapaciteit en kan het tijdig besluiten nemen om het weerstandsvermogen te versterken indien nodig.

Wat willen we met dit voorstel bereiken (beoogd resultaat)?

De zienswijze geeft de raad de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2030 van de GRWRE Ergon, teneinde haar belangen voor het voetlicht te brengen.

Zijn er alternatieve mogelijkheden overwogen? Zo ja welke?

De begroting is een uitwerking van de eerder vastgestelde strategische koers. Daar zijn verschillende varianten gedeeld. De begroting sluit aan bij variant 3.

Welke beleidsmatige of juridische consequenties heeft dit voorstel?

Aangezien de strategische koers en de begroting gelijktijdig ingaan, betreft de begroting de eerste uitwerking van de strategische koers in nieuw beleid. Beleidsmatig worden hiermee kaders geconcretiseerd. Juridisch leidt dit niet tot nieuwe verplichtingen, anders dan de uitvoering binnen bestaande wet- en regelgeving en bevoegdheden.

Past een en ander in de reguliere begroting of zijn hier incidenteel / structureel extra middelen voor nodig?

De financiering van Ergon is grotendeels gebaseerd op bijdragen van de deelnemende gemeenten, waaronder WSW-subsidie, loonkostensubsidies (LKS) en een begeleidingsvergoeding. Daarnaast ontvangt Ergon aanvullende Rijksmiddelen, onder andere voor beschermt werk en de transformatie naar werkontwikkelbedrijf. Deze middelen zijn essentieel om de beoogde beweging van binnen naar buiten financieel mogelijk te maken.

Voor de gemeente Heeze-Leende laat de begroting 2027 een verandering zien ten opzichte van 2026. In 2027 is de bijdrage lager dan in 2026. Waar de bijdrage in 2026 nog voornamelijk gebaseerd is op het bestaande werkbedrijfmodel, is in 2027 en verder sprake van een verschuiving als gevolg van de transitie naar werkontwikkelbedrijf. Dit vertaalt zich in een aangepaste bijdrage, waarbij zowel de kostenstructuur als de bekostigingssystematiek meer gericht zijn op ontwikkeling, begeleiding en uitstroom.

De genoemde budgetten zijn afkomstig uit de *Strategische Koers 2027-2030*. In deze budgetten is verwerkt dat de Wsw-subsidie jaarlijks volledig wordt overgemaakt aan Ergon. Daarnaast wordt de loonkostensubsidie uitgekeerd op basis van werkelijk gemaakt kosten (vastgestelde loonwaarde). De begeleidingsvergoeding wordt toegekend op basis van een lumpsum-systematiek, terwijl de verrekening met het participatiebedrijf plaatsvindt op basis van facturatie.

Voor het jaar 2027 is een indexering van 4,8% opgenomen. Vanaf 2028 is geen verdere indexering meegenomen. Tegelijkertijd zullen de Rijksmiddelen hiervoor ook toenemen. Dat betekent een verhoging van de bestaande budgetten als volgt, zie onderstaand overzicht. Voorgesteld wordt om deze verhoging aan zowel de kosten als de batenkant in de Kaderbrief 2027 op te nemen.

Budgetten HEEZE-LEENDE voor Ergon									
budgetten	2027		2028		2029		2030		
	Hogere kosten								
Verhoging van de kosten mee te nemen in de Notabrief 2027	€	50.000	€	121.000	€	138.000	€	84.000	
Hogere inkomsten									
Verhoging van de Rijksinkomsten LKS (mee te nemen in de Kaderbrief)	€	20.000	€	91.000	€	29.000	€	31.000	
Saldo	€	30.000	N	30.000	N	109.000	N	53.000	N

Extra Rijksmiddelen

Er zijn Rijksmiddelen beschikbaar gesteld om de transformatie uit te kunnen voeren en om de tegemoet te komen aan de oplopende kosten. Tevens ontvangen gemeenten compensatie voor de LIV-middelen. Deze middelen zijn essentieel voor Ergon en nodig om de begroting sluitend te krijgen. Het gaat om onderstaande middelen die in de begroting 2027 zijn opgenomen. Voorgesteld wordt om onderstaande middelen te alloceren voor Ergon.

Heeze Leende	2027	2028	2029	2030
Extra Rijksmiddelen				
Extra middelen beschut werk incl. LIV	€ 16.000	€ 17.000	€ 18.000	€ 19.000
Impulsbudget transformatiebudget*	€ -	€ -	€ -	€ -
Infrastructuur; extra banen	€ 11.000	€ 12.000	€ 13.000	€ 13.000
Middelen L(IV)banen afspraak CAO aan de slag	€ 3.000	€ 3.000	€ -	€ -
Fortaitaire middelen LKSbeschut**	€ 18.000	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 48.000	€ 32.000	€ 31.000	€ 32.000

* het impulsbudget wordt uitgekeerd aan de gemeente Eindhoven.

** Het bestuur heeft op 11-12-2025 besloten om forfaitaire middelen LKS voor 2027 (€ 18.000) toe te kennen aan de Ergon

Kanttekening;

De aanvullende middelen vanuit de algemene uitkering (meicirculaire 2026) worden door Ergon onder voorbehoud opgenomen in de begroting 2027-2030 van Heeze-Leende. Indien de raad bij de begrotingsbehandeling besluit om deze (aanvullende) middelen niet beschikbaar te stellen aan Ergon, dan ontstaat er een tekort op de begroting van Ergon.

Hoe gaan we dit besluit een vervolg geven (waaronder communicatie naar buiten toe en planning)?

Na behandeling door de gemeenteraad, wordt de zienswijze naar het algemeen bestuur GRWRE verstuurd. Vervolgens zal een begroting door het bestuur worden vastgesteld. De voortgang ontwikkelingen Ergon wordt gevolgd via de kwartaalrapportages.

Ergon zorgt, na definitieve vaststelling door het bestuur, voor versturen begroting naar gedeputeerde staten.

Beslispunten:

1. Zienswijze begroting Ergon 2027 vast te stellen en door te geleiden naar de Ergon.

Heeze-Leende,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEEZE-LEENDE,
De secretaris, De voorzitter,

E. Dielissen

T.M. Heldens